

Despre personalitatea lui Mihai Eminescu

Cel mai mare scriitor roman pe care l-a ivit pana acum timpul - M. Eminescu - vine din spatiul Moldovei, de la Botosanii lui Nicolae Iorga, la 15 ianuarie 1850. "Eminescu, scria N. Iorga in 1909, se deosebeste de toti scriitorii vremii sale si prin aceea ca opera lui intrega n-are nici dea mai slaba masura si subt nici un raport caracterul local, provincial, ci numai caracterul general romanesc.

E cel dintai scriitor roman care scrie catre toti romanii intr-un grai pe care romanii de oriunde il pot recunoaste ca al lor. Nascut in coltul de catre granita al Moldovei de sus, crescut in Bucovina, apoi scolar intr-un asezamant de cultura ardelean, in sfarsit studiind la Viena intre romanii din toate partile, care subt indemnul lui pun la cale inaintea mormantului din Putna al lui Stefan cel Mare cea dintai serbare a sufletului, a traditiilor, a gloriei romanesti, care sunt ale tuturor celor de sangele nostru si de limba noastra, infratit apoi cu poporul prin strabaterea adanca a tainelor cantecului multimilor - Eminescu e intruparea literara a constiintei romanesti, una si nedespartita.

(...) Romanul care s-a simtit acasa in toate straturile, tinuturile si ramurile neamului sau, a fost un om politic prin lumina gandului si puterea trainica a scrisului sau, prin simbolul de unitate cuprins in fiinta sa literara, in inspiratia si gandul sau. intemeindu-se pe tot ceea ce simtim noi, el s-a ridicat intr-un nebiruit avant pe culmile culturii moderne. De aceea el e vrednic de pomenire oriunde se lupta cu intunericul adanc si cu vantul vrasmas o licarire din constiinta neamului".

In anul 1875, Vasile Gr. Pop, unul dintre cei dintai istorici literari romani, in al sau Conspect asupra literaturii romane si literatilor ei de la inceput si pana astazi in ordine cronologica, avea sa caracterizeze personalitatea lui Mihai Eminescu, cu intuitie si rafinement intelectual deosebit: "Unul din cele mai frumoase talente si am putea zice chiar cel mai impozant talent ivit pe scena noilor miscari a literaturii noastre este fara indoiala M. Eminescu".

Valoarea lui M. Eminescu a fost remarcata in conditiile in care poetul publicase doar 12 poezii in Familia si 11 poezii in Convorbiri literare, precum si nuvela Sarmanul Dionis, considerata un "margaritar pretios".

Vasile Gr. Pop citeaza in medalionul realizat lui M. Eminescu aprecierea pe care i-o facuse Titu Maiorescu inca din 1872, in studiul sau Directia noua in poezia si proza romana, apreciere prin care fixeaza definitiv personalitatea literara si culturala a poetului nostru national: "Cu totul osebuit in felul sau, om al timpului modern, deocamdata blazat in cuget, iubitor de antiteze cam exagerate, reflexiv mai peste marginile iertate, pana acum asa de putin format incat ne vine greu sa-l citam indata dupa Alecsandri, dar in fine poet, poet in toata puterea cuvantului, este dl. Mihai Eminescu.

De la d-sa. cunoastem mai multe poezii publicate in Convorbiri literare, care toate au particularitatile aratate mai sus, inasa au si farmecul limbajului (semnul celor alesi), o conceptie inalta si pe langa aceste (lucru rar intre ai nostri) iubirea si intelegerea artei antice".

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Concluziile lui Titu Maiorescu vor fi concretizate in studiul "Eminescu si poeziile lui" - 1889, studiu in care, intr-o sinteza stralucita, Titu Maiorescu va da masura capacitatilor sale intelectuale, certificand in timp prezenta nemuritoare a geniului eminescian. Astfel, memorabila apreciere care incheie studiul mentionat nu numai ca a fost validata de vreme, dar ea constituie o prelungire peste timp, in eternitate: "Acesta a fost Eminescu, aceasta este opera lui.

Pe cat se poate omeneste prevedea, literatura poetica romana va incepe secolul al 20-lea sub auspiciile geniului lui si forma limbei nationale, care si-a gasit in poetul Eminescu cea mai frumoasa infaptuire pana astazi, va fi punctul de plecare pentru toata dezvoltarea viitoare a vestmantului cugetarii romanesti". Toti cei care au scris despre Mihai Eminescu, de la noi sau din alte parti ale lumii, au confirmat previziunea maioresciana.

Poetul "nepereche", cum avea sa-l numeasca G. Calinescu, cel care a dat masura geniului creatiei romanesti, ca valoare absoluta, inscriindu-se, dupa aprecierea lui T. Vianu, alaturi de Dante, Goethe, Shelley, Victor Hugo, in galeria valorilor universale, Eminescu va fi stralucit evocat in vastul si neintrecutul studiu elaborat de Rosa Del Conte: Eminescu sau despre Absolut, aparut la Editura Dacia din Cluj in anul 1990, in traducerea si cu prefata lui Marian Papahagi, cu un cuvnt inainte de Zoe Dumitrescu-Busulenga si o postfata de Mircea Eliade.

Precizand, in Cuvantul sau inainte, cateva coordonate ale dimensiunii unui asemenea studiu, Rosa Del Conte avea sa sublinieze - inca din 1962 - locul lui M. Eminescu in spiritualitatea romaneasca si universala: "Desigur, nu este putin ceea ce datoreaza gandirii occidentale cultura lui Eminescu, dar cuvantul liric in care se transfigureaza lumea lui este scos din izvoarele traditiei autohtone.

Pana si temele care par luate cu imprumut din romantismul european - acea problematica filosofico-religioasa atat de bogata si de interesanta in chiar contradictorietaea ei - isi implanta radacina in humusul crestinismului primitiv, se incadreaza in climatul neoplatonic al patristicii rasaritene. si daca sufletul popoarelor se oglindeste in cuvantul poetilor, Eminescu reflecta si in aceasta istoria intelectuala a poporului sau, depunand marturie pentru ea.

Nu este lipsit de semnificatie faptul ca Arghezi insusi, care e cel mai mare poet roman (atunci in viata, n.n.), nu se poate intelege fara a fi inserat in acea traditie de spiritualitate si cultura, la care el poate si sa se opuna astazi in mod polemic pe plan rational si practic, dar din care continua sa se inspire, fie si inconstient, ca faurar de cuvinte.(...)

Eminescu nu e o floare rara, desfacuta; aproape prin miracol dintr-o samanta adusa din intamplare pe solul Daciei de suflarea vanturilor apusene: este un astru tasnit din adancurile cerurilor din Rasarit, ca marturie despre o civilizatie tanara si noua, dar inradacinata intr-un trecut de veche cultura si de severa traditie. Ca si a Luceafarului sau, si lumina lui a strabatut, inainte sa ajunga la noi, o cale lunga".

Personalitate coplesitoare, a creat, inca pe cand era in viata, un mit eminescian. Titu Maiorescu

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

fixeaza, prin cele doua studii mentionate, trasaturile personalitatii eminesciene: "om al timpului modern", "inteligenta extraordinara", "o memorie prodigioasa", "careia nimic din cele ce-si intiparise vreodata nu-i mai scapa, incat lumea in care traia el dupa firea lui si fara nici o sila era aproape exclusiv lumea ideilor generale ce si le insusise si le avea pururea la indemana".

Curiozitatea intelectuala facea din Eminescu "omul cel mai silitor, vesnic citind, meditand, scriind".

Cultura, de o vastitate covarsitoare, farmecul limbajului vin din cunoasterea literaturii nationale de pana la el, a literaturii populare, a istoriei nationale, a filosofiei europene, a sanscritei, a religiei buddhiste, a literaturii universale, a unor probleme economice, de invatamant etc. "A se ocupa cu vreuna din aceste chestii, a cugeta si a scrie asupra lor era lucrul mai potrivit cu felul spiritului sau".

In poezia Cartile - publicata in 1876, M. Eminescu fixeaza principalele sale izvoare de inspiratie: Shakespeare, filosofie, literatura populara.

Prin poezia Epigonii, publicata in 1870 in Convorbiri literare, M. Eminescu avea sa realizeze o sinteza asupra literaturii romane, asezandu-se intr-o continuitate sigura - ce poate fi comparata cu pilonii unei cladiri moderne, de stabilitatea carora depinde tot edificiul. Fara a insista asupra unor aprecieri cunoscute, unele facute de poet (poezia fiind a doua publicata in Convorbiri literare), de Iacob Negruzzi sau de Titu Maiorescu, retinem pentru aceasta sinteza eminesciana tot o apreciere a poetului reprodusa de Perpessicius (in Opere alese, vol. I, Editura pentru literatura, 1964, Bucuresti, dupa I. Scurtu, M. Eminescu. Scrieri politice si literare, 1905): "Cand ma aflu fata cu cei batrani, cu literatura din deceniile trecute, parca sunt intr-o camera incalzita... simti ca acesti oameni erau intr-un contact nemijlocit cu un public oarecare, mic ori mare, dar, in sfarsit, era un public. Fata cu cei moderni parca ma simt intr-o camera rece, si intr-o camera rece - va fi observat oricine asta - pare ca lipseste ceva, nu caldura insasi, ci ceva pipait, parca pe peretele curat fusese ceva si nu mai este, sau simtamantul familiei cand a murit cineva in casa. E un fel de desert atat de simtit de fiecare - un fel de suflare, care cuprinde toate obiectele; nu mai este - parca lipsesc din casa lucruri, nu numai corpul unui om.

Vine un alt om acolo, dar simtirea pentru tine nu se schimba. Pare ca esti obicinuit a vedea privazul cu alt portret, si portretul cu alt privaz. Fata cu cea mai mare parte din scriitorii nostri moderni ti se impune simtamantul ca ei nu sunt pentru public, nici publicul pentru ei, in fine, ca ei nu sunt inele in lantul continuitatii istorice a culturii noastre, ci cum s-ar zice "extra muros". si asta e soarta oricarei culturi importate atat de nefireste ca a noastra. Ele n-au facut drumul lung al condensarii ideilor in craniile poporului, sunt, prin urmare, ceva ce nu poate fi" priceput, ci conceput, sunt inele din dezvoltarea unui cap strein, o ramura de nuc din care, crescut pe jumatate, ai vrea sa cultivi un trunchi de -stejar; pe cand numai din disolutiunea acelei ramure in pamant se pot trage atome constitutive si pentru stejar".

Asa se explica evocarea unor scriitori, mai ales a celor care au reprezentat literatura de la 1848, literatura deschisa stralucit de Ion Heliade-Radulescu si incheiata tot stralucit de "regele poeziei" -

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

Vasile Alecsandri.

